

Alt 400 Kr. — ikke 200 + 400 Kr. — dog saaledes, at Reguleringssummen ikke kommer til at overstige for Distrikterne 1,500 Kr. og for Sylland's Vedkommende 1,300 Kr. Jeg tager det saaledes, fordi baade Levemaade og Lønningsvilkår have været saa forskellige paa disse to Steder, og jeg tror ikke, at der derved øves nogen Uret imod Sylland's Lærere. Jeg vil endvidere sige, at Andenlærerne skulle efter 5 Aars Forløb have et Tillæg af 100, efter 10 Aars Forløb af 200 Kr., dog saaledes at Reguleringssummen ikke overstiger 800 Kr. Andenlærerne ere i Reglen enlige Personer, som ikke skulle forsyge en Familie, og som ikke kunne være saa uheldig stillede, at de behøve noget særlig høit Tillæg. Naar man gennemgaar Reguleringssummen, vil det ses, i hvilken ganske overordentlig Grad der derved vil blive indført en Forbedring for alle de Lærere, der leve i de daarligste Egne af Landet, og jeg tror, at man kan sige, at det vilde være en sand Velsignelse for alle disse Lærere, hvis man kom saa vidt. Jeg har tænkt mig den Indvending og særlig fra den ærede Ministers Side, at man derved vilde modvirke Kommunernes Pligt til at lønne deres Lærere ordentlig, men det vil jo ikke være vanskeligt at sætte en Bestemmelse ind, som skulde forhindre denne Modvirkning. Jeg mener, at man kunde indføre en Bestemmelse, der lød omtrent saaledes: Hvis nogen Kommune forhøier sin Lærers Løn, saa at Reguleringssummen stiger saa meget, at der derved for Statskassen spares noget af det Tillæg, den ellers skulde give, tilfalder dette Tillæg den vedkommende Kommune. Vedkommende Kommune vil altsaa ikke afholdes fra at forhøje Lønnen, naar der kommer en saadan Bestemmelse ind; men det vil desuagtet for Læreren have sin store Betydning, at Lønnen forhøies, thi saa skal han ikke vente 5 eller 10 Aar paa den høiere Løn, og det vil ikke være ubilligt, at Staten netop kommer alle disse smaa fattige Kommuner tilhjælp. Jeg har tænkt mig — men det er ikke nogen nødvendig Konsekvens af det Anførte — at de Alderstillæg, som Lærerne nu allerede have, og som jeg som sagt ikke sætter saa stor Pris paa, men som jeg veed, at den ærede Minister særlig sætter Pris paa, skulde forblive uforandrede; der var saa Ingen, der blev berøvet Noget, hverken af dem, der alt have Alderstillæg, eller af dem, der have Udigt til at faae det. Det skulde ikke forstyrre denne Sag. Naar man spørger, hvor store de Omkostninger ville blive, som dette Forslag maatte medføre, saa vil jeg sige, at denne Beregning ikke er saa overordentlig vanskelig at gjøre, ganske vist vanskelig, forsaavidt man vil vide paa Skilling, hvad det skal koste, og ogsaa vanskelig, for saa vidt man vil vide, hvad det vil koste i det Allermindste, men hvis man vil vide, hvad det koster i det Allermesteste, er det ikke saa vanskeligt. Jeg vil dog sige een Ting, inden jeg gaar videre, som er et nødvendigt Sup-

plement hertil. Delingen i Førstelærere og andre Lærere passer ikke paa Kjøbstæderne. Der er nemlig Forholdet saa forskjelligt, at man ikke uden videre kan overføre det, jeg har anført, paa dem. Det er derfor min Tanke, at hvis man gik den Vej, jeg her har tilladt mig at antyde, skulde man sige, at en forholdsvis Del af den Sum, som man i Genhold til disse Bestemmelser skulde udbetale gennem Skolefondene til Skolelærerne, bliver at udrede til Kjøbstæderne i Forhold til deres Folketal, og den bliver da at anvende særlig til Forbedring af Lærernes Kaar, for saa vidt Skoledirektionen mener, at der er Trang dertil. Høve Kjøbstæderne allerede paa anden Maade ydet dem en tilstrækkelig høi Løn, skulle disse Penge selvfølgelig ikke tilflyde Lærerne; men da Kjøbstæderne jo altsaa i saa Fald have viist, at de have en varm Interesse for Sagen, er det ikke ubilligt, at de faae det godtgjort. Hvis man nu vil spørge, hvad disse Forholdsregler ville koste, saa har jeg regnet ud — i min Beregning har jeg taget Kjøbenhavn med, men man kunde jo sige, at man ikke burde tage Kjøbenhavn med — at det Alt i Alt vil blive en Sum af 222,000 Kr. eller muligens noget Mere uden noget som helst Bidrag fra Skolefondenes Side. Jeg har som sagt kun anstillet Beregningen, Kjøbenhavn indbefattet, men gaar Kjøbenhavn fra, tror jeg snarere, det bliver 200,000 Kr., saa at jeg ikke kan se, at der fra Summens Størrelse kan reises nogen Indvending mod dette Forslag. Hvis man som sagt ser med nogen Omhyggelighed paa de Oplysninger, der ere meddelte os om Embedernes Reguleringssumner, saa tror jeg, at man med sand Tilfredsstillelse vil kunne læse sig til, hvor velsignelsesrigt et saadant Forslag vil være for mangfoldige af de allerfattigste Egne af Landet. Jeg tillader mig derfor paa det Indstændigste at anbefale Forslaget særligt til den høitærede Ministers Overveelse.

Ordføreren: Den sidste ærede Læser har talt for saa mange Vndringsforslag, som han bag efter har taget tilbage. Jeg haaber ikke, at han tager det fortrydeligt op, naar jeg siger, at det er Udvalgets Mening at tage Vndringsforslaget til § 21 tilbage, nemlig angaaende Statstilbudet til Alderstillæg efter Skolernes Antal, et Forslag, som det ærede Medlem har skænket en udsørlig Dmtale. Dernæst skal jeg gjøre det ærede Medlem opmærksom paa, at det Vndringsforslag, han omtalte med saa megen Varme, ikke er noget nyt Forslag, det har foreligget saa at sige fra den allerførste Tid, Udvalget har været samlet, og har været udsørligt forhandlet med Regjeringen, saa at Regjeringen heller ikke kan være bleven overrasket ved det, men det er bleven taget tilbage af Udvalget, da det har været umuligt at beregne, hvad dette Forslag vilde koste Kommunen og Staten. Vi gik rigtignof videre end det